

॥ अर्जुन उवाच ॥ अभिवादे त्वां शिरसा प्रवराऽऽसुरसं वरे । किमाज्ञापयसे देवि प्रेथसेऽहमुपस्थितः ।

फाल्गुनस्य वचः श्रुत्वा गतसंज्ञा तदोर्व्वशो । गन्धर्व्ववचनं सर्व्व आवयामास तं तदा ।

॥ उर्व्वश्युवाच ॥ यथा मे चित्रसेनेन कथितं मनुजोत्तम । तत्तेऽहं संप्रवक्ष्यामि यथाचाहमिहागता ।

उपस्थाने महेन्द्रस्य वर्त्तमाने मनोरमे । तवागमनतो वृत्ते स्वर्गस्य परमोत्सवे ।

रुद्राणाञ्चैव सान्निध्यमादित्यानाञ्च सर्व्वशः । समागमेऽश्विनोञ्चैव वसूनाञ्च नरोत्तम ।

१८४०

महर्षीणाञ्च संघेषु राजर्षिप्रवरेषु च । सिद्धचारणयज्ञेषु महोरगगणेषु च ।

उपविष्टेषु सर्व्वेषु स्थानमानप्रभावतः । चक्ष्वा प्रज्वलमानेषु अग्निर्गोमार्कवर्षसु ।

वीणासु वाद्यमानासु गन्धर्व्वैः शक्रनन्दन । दिव्ये मनोरमे गेये प्रवृत्ते पृथुलोचन ।

सर्वाप्सरःसु मुख्यासु प्रनृत्तासु कुरुदह । त्वं किलानिमिषः पार्थ मामेकां तत्र दृष्टवान् ।

तत्र चावभृथे तस्मिन्नुपस्थाने दिवौकसा । तव पित्राभ्यनुज्ञाता गताः खं खं गृहं सुराः ।

१८४१

तथैवाप्सरसः सर्वा विशिष्टाः स्वगृहं गताः । अपिचान्याश्च शत्रुघ्न तव पित्रा विसर्जिताः ।

ततः शक्रेण सन्दिष्टश्चित्रसेनो ममान्तिकं । प्राप्तः कमलपत्राक्ष स च मामब्रवीदथ ।

त्वत्कृतेऽहं सुरेशेन प्रेषितो वरवर्णिनि । प्रियं कुरु महेन्द्रस्य मम चैवात्मनश्च ह ।

शक्रतुल्यं रणे शूरं सदैदार्य्यगुणान्वितं । पार्थ प्रार्थय सुश्रेणि त्वमित्येव तदाऽब्रवीत् ।

ततोऽहं समनुज्ञाता तेन पित्रा च तेऽनघ । तवान्तिकमनुप्राप्ता शुश्रूषितुमरिन्दम ।

१८४२

तद्गुणाकृष्टचित्ताऽहमनङ्गवशमागता । चिराभिलषितो वीर ममाप्येष मनोरथः ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तां तथा ब्रुवतीं श्रुत्वा भृशं लज्जावृत्तोऽर्जुनः । उवाच कौन्तेय हस्ताभ्यां पिधाय त्रिदशालये ।

॥ अर्जुन उवाच ॥ दुःश्रुतं मेऽस्तु शुभगे यन्मां वदसि भाविनि । गुरुदारैः समाना मे निश्चयेन वरानने ।

यथा कुन्ती महाभागा यथेन्द्राणी सची जम । तथात्वमपि कल्याणि नात्र कार्या विचारणा ।

यच्चेत्तिताऽसि विष्णुष्टं विशेषेण मया शुभे । तच्च कारणपूर्व्वं हि शृणु सत्यं शुचिस्मिते ।

१८४३

द्वयं पौरववंशस्य जननी मुदितेति च । त्वामहं दृष्ट्वांस्तत्र विज्ञायेत्फुल्ललोचनः ।

न मामर्हसि कल्याणि अन्यथा ध्यातुमप्सरः । गुरोर्गुरुतरा मे त्वं मम त्वं वंशवर्द्धिनो ।

॥ उर्व्वश्युवाच ॥ अनादृताश्च सर्वाः स्म देवराजाभिनन्दन । गुरुस्थाने न मां वीर नियोक्तुं त्वमिहार्हसि ।

पुरोर्व्वंशे हि ये पुत्रा नप्तारो वा लिहागताः । तपसा रमयन्त्यस्मान्न च तेषां व्यतिक्रमः ।

त्वत्प्रसोद न मामार्त्ता विसर्जयितुमर्हसि । हृच्छयेन च सन्तप्ता भक्ताश्च भज मानद ।

१८४४

॥ अर्जुन उवाच ॥ शृणु सत्यं वरारोहे यत्त्वां वक्ष्याम्यनिन्दिते । शृण्वन्तु मे दिशश्चैव विदिशश्च सदेवताः ।

यथा कुन्ती च माद्री च शची चेह ममानघे । तथा च वंशजननी त्वं हि मेऽद्य गरीयसी ।

गच्छ मूर्द्ध्ना प्रपन्नोऽस्मि पादौ ते वरवर्णिनि । त्वं हि मे मादवत् पूज्या रक्ष्योऽहं पुत्रवत्त्वया ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्ता तु पार्थेन उर्व्वशी क्रोधमूर्च्छिता । वेपन्ती भुक्कुटीवक्त्रा शशापाथ धनञ्जयं ।

॥ उर्व्वश्युवाच ॥ तव पित्राभ्यनुज्ञातां स्वयञ्च गृहमागतां । यस्मान्मां नाभिनन्देथाः कामवाणवशङ्गतां ।

१८४५